

אם יורדים מספיק גשמים במדבר שלנו אפשר ללכת לוואדי ולהיות שם מהצהריים הקרירים עד שהערב כמעט מתחיל, אפילו שהמבוגרים אומרים שאנחנו סתם משוטטים. ואלונה אומרת שהשוטטות הזו בפירוש ובהחלט קשורה במצב המיוחד שנוצר עם עמליה שלנו.

במדבר שלנו אף פעם לא ירד גשם רך, שקט כזה, כמו שיש בשירים שעדנה המורה שלנו מלמדת אותנו לשיר מיד כשמתחילים להרגיש את הסתיו. אצלנו לא יורד מטר, שזו מילה רכה ומשקה. הגשם של המדבר שלנו מטיח את עצמו לאדמה ומגלגל רעמים עד שאני צריכה לתפוס את המכנסיים של אבא, ואבא מביט בי בחיוך שנעלם בחושך והשמים מוארים בהבזקים של אור כחול, והרעש. כאילו אלוהים מדרדר אבנים מהר סיני. אחרי כמה שעות הוואדי מתחיל לזרום, אבל לא בלחש, כמו בשירי המטר הרכים של עדנה. הוא נוהם הוואדי ומאיים, שעוד מעט הוא יפרוץ ויטביע לנו את הצריפים והשבילים והגינות והעצים של הקיבוץ, כמו שהטביע פעם את יצחק זורע, שלא נזהר, והוואדי סחף אותו, ואפילו את הגופה שלו לא מצאו עד היום.

אימא כמעט תלשה לי את כף היד כשמיהרה איתי לראות מה פשר הצרחות שעלו מהוואדי. היא לחצה לי אז חזק את כף היד. תמיד היא מחזיקה ככה כשהיא פוחדת שמשוהו יישמט לה, ומיהרה עם כל המבוגרים של הקיבוץ אל הוואדי, שעכשיו התערבל וסער והתפשט והתרחב והתעצם לאגם גדול ועכור.

כמה זעם היה בו בוואדי שלנו. כאילו, כאילו כל הקיץ אגר את הזעם, וחיכה להזדמנות שתבוא לו עם כמה טיפות גדולות ועכורות לדהור, לנפץ, להחריב ולהטביע.

וליד הוואדי כבר ניסו להציל את זורע. ואימא, היא ונעמדה איתי קצת מרחוק, כאילו כדי לא לראות. אבל ראינו הכול. את הראש הכהה של יצחק שהתרומם ונשמט, את האבנים הגדולות שהוואדי גרף, ואמרתי אני רוצה לחזור, ואימא הביטה בי במבט הקשה שלה ולא הרפתה, והיד שלה הידקה ולפתה את היד שלי הקפואה.

תעזבי לי את היד, אמרתי, והגוף שלי רעד, כי הראש של יצחק התרחק עם הסחף והבוץ. הבחורים זרקו כולי עץ כבדים וצעקו, זורע – תחזיק חזק, זורעעעע – אתה שומע? ורצו ככה על הגדה שמרגע לרגע נפערה, והיד של אימא התכווצה על כף היד שלי ומעכה אותה.

נורא, אימא כל הזמן אמרה, נורא, ומעכה את כף היד שלי. ועמדתי עם אימא מאובנת וראיתי את אבא רץ לאורך הגדה – כאילו כל הזמן הוא מנסה לשמור את הראש של זורע מחוץ למים, ואז אבא הרים ענף של עץ ענקי וירד קצת במורד של הוואדי.

אתה לא תעזי, שמעת אותי? אימא צעקה ומשכה אותי ביד חזק ורצה אליו ועמדה ממש על הקצה של הגדה וצרחתה, אתה לא תרד לשם, אתה שומע? אבא הסתכל בה במבט מוזר וסינן: תלכי מכאן. ותקחי אותה מפה – הוא התכוון אליי – היא לא צריכה להיות פה, ואימא צעקה: אבל שלא תרד, אתה שומע? אל תרד, אני מתחננת. עכשיו היא כבר עזבה לי את היד – וזה היה הזמן המדויק לברוח, ובלי שאף אחד ראה, הנעליים הגבוהות והאדומות התחילו לרוץ, לברוח מהראש השחור של יצחק זורע, לברוח מאימא, ולא הבטתי אפילו פעם אחת לאחור, אפילו שענבים שחורים כבדים שוב כיסו את השמים של המדבר שלנו, וגשם עבה התנפל על האדמה והכה

בשיחי האשל והרותם. הם התמוטטו ככה על האדמה כמו איש שנופל על הפרצוף שלו. ורוח פראית ערבלה את אבקת הלס, ואי אפשר היה לראות את הצריפים הירוקים של הקיבוץ, ולדעת אם אני נאבקת לחזור בכיוון הנכון.

יצחק זורע טבע בוואדי, וכל המבוגרים וגם אבא עמדו עוד הרבה שעות ליד הוואדי.

אימא חזרה והפנים שלה היו מוכות, והמילים היחידות שיצאו לה מהפה היו: "זהו זה".

היא לא הפסיקה להגיד את המילים האלה, "זהו זה". גם במקלחת של בית הילדים, כשניסתה להסיר את הבגדים הרטובים שהתכסו בבוץ סמיך ונדבקו לי לגוף. היא פשוט לא הצליחה להגיד משהו אחר, ופתחה את ברוז המים החמים, שנהיו כבר רותחים, ובתוך האדים הסמיכים נשמע רק הקול שלה האובד: "זהו זה".

הרי אין כבר זורע. הוא טבע. ואבא לא חזר. וככה עמדנו שם אולי רבע שעה, והמים הרותחים זרמו ואד סמיך כיסה את המקלחת והקירות הירוקים הגירו סילוונים שקופים מתייפחים.

אבל המים חמים מדי בשביל הילדה, את לא רואה? אלונה נכנסה לראות מי מבזבז פה מים באמצע המדבר. אימא לא ענתה ורק המשיכה להגיד את ה"זהו זה". זהו זה, אנחה, זהו זה זהו זה, אנחה, ואי אפשר היה לדעת למה היא ככל הזמן חוזרת על המילים האלו. בסדר, גם אני דואגת, למה אתה לא חוזר כבר, אבא, למה? אתה יודע את זה, שאם יקרה לך משהו, אם חס וחלילה אתה תמות ממשהו, אימא שלי לא תוכל לחיות, בשבילי הרי היא לא תחיה, ואת זה את זה אתה יודע טוב מאוד, אבא. טוב מאוד. אז אולי תניח כבר לזורע ותבוא להציל את אימא שלי. כי חוץ ממך, אבא – אין אף אחד שיודע להציל כאן משהו.